У переддень християнського празника Святої Трійці у форматі літературної платформи «Об'єднані словом» при редакції газети «Галичина» відбулася презентація книжки малої прози українського письменника Петра Кухарчука «Агапе». Епіграфом до цього видання, присвяченого любові і написаного з любов'ю та в ім'я любові, автор означив такі слова: «Знайшовши свою агапе – милосердну любов, яка допомагає нам щоденно долати труднощі буднів, переломи кісток і кісту у щитовидках, ми всі тілесні й душевні перешкоди перемелюємо».

ПРО ЛЮБОВ З ЛЮБОВ'Ю І В ІМ'Я ЛЮБОВІ

ПЕТРО КУХАРЧУК ІЗ ЖИТОМИРА ПРЕЗЕНТУВАВ У СВІТЛИЦІ «ГАЛИЧИНИ» КНИЖКУ ЛІРИЧНИХ ЕТЮДІВ «АГАПЕ»

ПЕТРО КУХАРЧУК ТА ЛЕСЯ ГЕНИК ПІД ЧАС ПРЕЗЕНТАЦІЇ В «ГАЛИЧИНІ»

Творча метрика

Письменник і педагог Петро Кухарчук (Ладо Орій) родом із села Студениці Коростишівського району Житомирської області, член Національної спілки письменників України, прозаїк і поет, автор книжок «Роздуми» (2013), «Несказане» (2016), «Мова душі» (2016), «Коло» (2017), «Проліски» (2017) та «Агапе» (2019). У 2016 році вперше став лауреатом тодішнього II Всеукраїнського літературного конкурсу ім. Леся Мартовича, отримав диплом I ступеня у номінації «Проза. Добірки». В 2017 році за книжку прозових образків «Коло», яка витримала вже два видання, удостоєний Всеукраїнської літературної мистецької премії ім. Василя Юхимовича (м. Коростень), диплома лауреата Всеукраїнської літературної премії ім. Яра Славутича (м. Херсон) та диплома I ступеня IV Всеукраїнського літературного конкурсу ім. Леся Мартовича (м. Жовква). Професор Житомирського обласного інституту післядипломної освіти.

«Агапе» (з грецької) – Божа, безумовна, жертовна, дієва, вольова і турботлива любов. Тож книжка Петра Кухарчука, канва якої зіткана із 17 ліричних етюдів, це сповідь з любов'ю, про любов і в ім'я любові. В основі композиційного тла – внутрішні монологи ліричного героя, мова серця, зізнання і вдячність за крила любові. Образно кажучи, «веселкові», бо чи не у кожному етюді ми натрапляємо на «веселку», яка, пройшовши значеннєву трансформацію і метафоризувавшись, поза часовими рамками уособлює Її – той сповідальний вівтар для серця: «хочеться загубитися у веселці», «у високості досі не розцвіла веселка», «очі виграють веселкою», «о, рятуй мене, веселко!», «веселка розганяла сині хмари», «веселка завжди проводжає безжальний дощ», «веселка пила дощ», «сон твоєї веселки», «обличчя веселки» і т. ін.

«…І я іду, і дощ іде. Промокли я і дорога. Такого болю мені ще ніколи не завдавала тиша. У грудях – щем і біль тупий, відколи заблукав у хаосі бажань… Поцілуй мене ніжно, веселко, в уста, доторкнися легенько долонь моїх, обійми і тримай мене у полоні! Веселко, чуєш? Я буду завжди із тобою липневим квітучим небом. Коли ти будеш вдома засмагати у яблуневім саду, я прийду тихим ранком, розбуджу цвіркуни у траві, попрошу сонечко простягнути тобі промені свої. Я буду поруч тебе, щоби ти знову розквітла ромашкою у полі, а я – барвінком синьооким біля хати. А коли горобина одягне на гілки свої коралові намиста і вечір на плечі твої упаде, я принесу тобі у пригорщі зорепади, розчищу завіяні снігом мости, аби міг увійти у твоє серце. Віритиму, що ти щаслива, і не важливо: зі мною чи без мене. Я запалю тисячу свіч, аби твої очі світилися щастям…» («Роки і дні»).

Автор підсилює емоційний стан свого ліричного героя, максимально наближеного до авторського «я», використовуючи поетичні рядки вкраплень як епіграфних, так і внутрішньотекстових – Василя Стуса, Ван Гога, Василя Симоненка, Наді Ковалюк, Юлії Марищук, Галини Фесюк, Юрія Андруховича, Тетяни Луківської та ін.

Ми двоє в дзеркалі, однак
Усе не так і все не наше.
(Юрій Андрухович)

Або:

І не треба нічого казати. Лиш дихай.
Хай словами застудяться інші, не ми.
(Галина Фесюк)

Кольорова гама лексичних пластів у ліричних етюдах П. Кухарчука, які схожі на невідправлений глибоко ліричний епістолярій, зведена до мінімуму і навіть не натякає на традиційну веселкову палітру, тому що, на наш погляд, «веселковість» авторських творів – не у спонуканні до візуального чи споглядального сприйняття, а до читання серцем. Так, Петро Кухарчук творить своїм словом ліричні полотна, але вони – відбиток внутрішнього «я» ліричного героя, його віри в «агапе» – безкорисливу і милосердну Любов: «…А згори чулося одвічне: любити Господа свого і ближнього свого, як самого себе… От найвища заповідь Божа! Як, здавалося б, просто: виконуй її – і будеш жити. Відкрий серце своє вірі, що чинна любов'ю, – і будеш щасливим!..» («Сторонній»). Авторському задуму сповіді-освідчення вдало підпорядковані не лише редакторське прочитання творів, а й графічно-дизайнове.

Лише велике, переповнене до країв любов'ю серце може так промовляти, так поспішати примножувати свої почуття. У таких випадках близькість автора і літературного героя – на межі ідентичності (в деяких творах ліричний герой і автор – одного імені). Такий прийом творчо виправданий, бо не допускає ні шпарини для фальшивих нот серця: «Петре (ім'я автора також Петро. – **І. Л.**), куди ти тепер? Ти промокнеш, – нашіптувала волога тиша, а невизначеність несамовито гнітила тіло й душу…» чи «Петре, твої слова ніби вуаль, – не кожен почує і не побачить веселку, що крізь дощові хмари єднає береги віри й надії…» («Коли тебе нема»).

І насамкінець – як філософське післяслово письменника – про найвищий сенс життя, про вічне джерело Любові: «Дякуючи небесам, наші серця здатні наповнюватися любов'ю, у якій ми віддаємо себе один одному, приймаємо милосердя, що стає осердям нашого буття, додаючи йому змісту та розуміння його божественної суті. А знаєш, душа ніколи не стомиться шукати свою агапе! Ніколи! Заради цього і живе людина – вирощує квіти, висаджує сад, із якого ніколи не зможе скуштувати плодів, але насаджує!» («Входив у вересень»).

Добру оцінку новій книжці Петра Кухарчука «Агапе» дали присутні на презентації відомі прикарпатські митці слова Богдан Томенчук, Степан Процюк, Ольга Деркачова, Іван Гаврилович та ін. А модерувала перебіг її представлення в світлиці «Галичини» кураторка літературної платформи «Об'єднані словом» і відома івано-франківська поетеса Леся Геник.

Ігор ЛАЗОРИШИН.

P. S. *Літературна платформа «Об'єднані словом» цього року постала в Івано-Франківську з однойменного Івано-Франківського міжрегіонального поетичного клубу, заснованого сім років тому, який працював і далі, після переформатування, працює під керівництвом Лесі Геник при редакції газети «Галичина». Вже традиційно на локаціях літературної платформи, окрім письменницьких майстерень, відбуваються презентації та зустрічі з творчими людьми не лише з Прикарпаття, а й з інших регіонів України.*

В європейському контексті

УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИК ВІКТОР ІДЗЬО ПРЕЗЕНТУВАВ В ІТАЛІЇ І СВОЇ ПУБЛІКАЦІЇ В «ГАЛИЧИНІ»

«…Хочу скласти подяку редакціям українських газет «Галичина» та «День», які опублікованими статтями підтримали мої науково-історичні пошуки тісного зв'язку давньоукраїнської держави із Західною Європою і передусім зі Святим Престолом у Римі», – як правило, такими словами в Салерно, Неаполі і Римі розпочинав презентації своїх нових наукових досліджень відомий український історик, директор Інституту Східної Європи Віктор Ідзьо під час недавньої поїздки групи науковців з цього львівського ВНЗ до Італії.

Зокрема газета «Галичина» останніми роками опублікувала низку цікавих статей В. Ідзя на історичну тематику. В Італії він представляв дві свої науково-історичні книжки: «Святий Папа Григорій VII – засновник Королівства Руси-України в XI столітті» і «Король Руси-України Роман Великий», а також газетні публікації в українській пресі.

Презентації книжок В. Ідзя відбулися у ватиканському соборі Санта Марія Маджоре у Римі завдяки запрошенню його каноніка владики УГКЦ Іринея Білика (два роки тому тут також презентували працю В. Ідзя про Папу Римського Климента VIII як укладача Берестейської унії), в церкві Святого Андрія Первозванного в місті Салерно завдяки сприянню отця УГКЦ Івана Борина, в Неаполі на запрошення пароха тутешньої громади УГКЦ о. Тараса Зуба та дяка Василя Гусака і в Посольстві України при Святому Престолі на запрошення посла Тетяни Чижевської.

У Салерно українську делегацію запросив на зустріч відомий тутешній священник, педагог і філософ Бенедетто Д'арміні для обговорення майбутньої науково-освітньої співпраці. Зокрема йшлося про презентацію дослідження «Святий Папа Григорій VII — засновник Королівства Руси-України в XI столітті» в перекладі на італійську мову в Салерно в 2020 році.

Як відомо, в кафедральному соборі Святого Матея в Салерно покоїться прах Папи Римського Григорія VII, який 1075 року проголосив утворення королівства Руси-України.

Петро ЗАХІДНЯК.

Когорту найкращих акторів зібрав інший Франко

У Києві розпочалися зйомки фільму «Інший Франко». Це історична біографічна драма про життя молодшого сина письменника Івана Франка – Петра. П. Франко був науковцем-хіміком, дослідником, перекладачем, педагогом. На початку XX століття став одним із засновників дитячої організації «Пласт», згодом практично започаткував авіацію в Галицькій Армії, бачив голод на вулицях Харкова і вже у Львові писав про голодомор правду, став депутатом і займався політикою, помер загадково.

Головну роль Петра Франка виконує актор В'ячеслав Довженко (відомий за фільмами «Кіборги», «Свінгери»), а його дружину Ольгу зіграє заслужена артистка України Надія Левченко з Івано-Франківського національного драматичного академічного театру (відома зйомками в телесеріалі «Черговий лікар»). Роль товариша Франка-молодшого виконає актор і режисер Ахтем Сеїтаблаєв («Кіборги», «Хайтарма», «Чужа молитва»), а доньку сина Каменяра втілила в життя Ірина Кудашова, котра стала відомою після роботи в серіалі «Школа».

90-хвилинний фільм «Інший Франко» виграв конкурс Міністерства культури України 2018 року під робочою назвою «Третій син Каменяра». Бюджет кінострічки – понад 30 мільйонів гривень. Для режисера фільму Ігоря Висневського стрічка стане повнометражним дебютом. Наразі знімають у Києві, далі зйомки відбуватимуться у Львові, а в прокат стрічка має вийти 2020 року.

Леся ЗЬОЛА.